

TRƯỜNG Y DƯỢC HẢI PHÒNG
TTTT - TV

TLTK

B3

2018

TRUYỀN VĂN TUẤN

TỪ
NGHIÊN CỨU
ĐẾN
CÔNG BỐ

Kỹ năng mềm cho nhà khoa học

(Tái bản lần thứ năm)

NHÀ XUẤT BẢN TỔNG HỢP THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

NGUYỄN VĂN TUẤN

MỤC LỤC

**TỪ
NGHIÊN CỨU
ĐẾN
CÔNG BỐ**

Kỹ năng mềm cho nhà khoa học

TRƯỜNG ĐẠI HỌC Y DƯỢC HẢI PHÒNG
TTTT - THƯ VIỆN 13081
(Tái bản)
PHÒNG ĐỌC

Lời nói đầu (Preface)	7
Thư Lời nói đầu	9
Thể loại bài báo	13
Phần I. Cách viết	21
1. Cấu trúc bài báo	23
2. Các phần của bài báo	32
3. Bài báo	38
4. Những bài báo	55
5. Cách viết phần Giới thiệu (Introduction)	57
6. Cách viết phần Kết luận (Conclusion)	86
7. Bài báo	86
8. Những bài báo	109
9. Cách viết phần Thảo luận (Discussion)	125
10. Trích dẫn và đạo văn	145
11. Vấn đề đăng tên tác giả bài báo khoa học	163
12. Chọn tập san khoa học	179
13. Thư đề trình (Cover letter)	190
14. Cách trả lời bình duyệt (Review)	196

NHÀ XUẤT BẢN TỔNG HỢP THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

MỤC LỤC

Lời nói đầu (Nhân dịp tái bản lần thứ ba)	7
Thay Lời nói đầu.....	9
Thể loại bài báo khoa học	13
Phần I. Cách viết bài báo khoa học	21
1 Cấu trúc một bài báo khoa học	23
2 Cách đặt Tựa đề (Title)	32
3 Cách viết phần Tóm lược (Abstract)	38
4 Cách viết phần Dẫn nhập (Introduction)	45
5 Cách viết phần Phương pháp (Methods).....	55
6 Cách viết phần Kết quả (Results)	67
7 Bảng số liệu và biểu đồ	86
8 Những nguyên tắc trình bày biểu đồ trong bài báo khoa học	109
9 Cách viết phần Bàn luận (Discussion)	125
10 Trích dẫn và đạo văn	145
11 Vấn đề đứng tên tác giả bài báo khoa học	165
12 Chọn tập san khoa học	179
13 Thư đệ trình (Cover letter)	190
14 Cách trả lời bình duyệt (Peer review).....	196

15	Cách viết bình duyệt	209
16	Những sai sót phổ biến trong bài báo khoa học	226
17	Một số hướng dẫn cách trình bày thông tin thống kê trong bài báo khoa học	236
Phần II. Cách trình bày báo cáo		243
18	Những lỗi phổ biến trong trình bày bằng PowerPoint	245
19	Cách trình bày báo cáo khoa học bằng PowerPoint	255
20	Cách làm chủ tọa hội thảo	308
Phần III. Kỹ năng khác		317
21	Cách viết đề cương nghiên cứu khoa học.....	319
22	Tìm y văn qua PubMed.....	354
23	Văn phong khoa học.....	377
24	Những cụm từ tiếng Anh phổ biến trong bài báo khoa học	421
25	Lí do bài báo khoa học bị từ chối	477
Thay cho Lời bạt: Những vấn đề trong công bố quốc tế		493
Phụ lục: Bản thảo bài báo khoa học		501
26	Thiếu vitamin D trong cộng đồng: Thực trạng và yếu tố nguy cơ	503
27	Vegetarianism, bone loss, fracture and vitamin D: A longitudinal study in Asian vegans and non-vegans.....	527

Lời nói đầu

(Nhân dịp tái bản lần thứ ba)

Đã hơn 3 năm từ ngày cuốn sách này được xuất bản lần đầu tiên, và trong thời gian ngắn đó, cuốn sách đã được bạn đọc trong và ngoài nước chào đón nồng nhiệt. Nhiều nghiên cứu sinh đang theo học ở Việt Nam, Âu châu, Mĩ, Úc, Hàn Quốc, Nhật Bản đã viết thư cho tôi rằng cuốn sách đã giúp cho các bạn ấy trong việc học hành và công bố quốc tế. Đó là những lời khích lệ rất đáng kể đối với tôi. Nhân dịp lần tái bản thứ ba, tôi muốn có đôi lời thưa cùng bạn đọc.

Tình hình nghiên cứu khoa học và công bố quốc tế ở nước ta đã có chuyển biến theo chiều hướng tích cực. Số lượng ấn phẩm khoa học công bố trên các tập san khoa học quốc tế tăng khoảng 15% mỗi năm. Cho đến nay, số lượng bài báo khoa học của Việt Nam đã vượt qua Indonesia và Philippines. Việc phân biệt tập san khoa học và tác động của tập san cũng đã dần dần được ghi nhận. Nhiều tiêu chuẩn quốc tế về đánh giá khoa học đã được triển khai ở nhiều đại học và viện nghiên cứu trên khắp cả nước. Những phát triển mới đó cho thấy khoa học Việt Nam đang hội nhập với thế giới một cách tích cực.

Tuy nhiên, về mặt chất lượng, nghiên cứu khoa học của Việt Nam vẫn còn kém hơn các nước trong vùng như: Thái Lan, Malaysia và Singapore. Phần lớn những nghiên cứu của

Việt Nam xuất hiện trên các tập san có tác động thấp. Sự lệ thuộc vào nước ngoài là một nguy cơ có thật. Thật vậy, tỉ lệ tác giả nước ngoài có tên trong các bài báo vẫn còn ở mức độ 80% (tức quá cao). Chưa có những công trình nghiên cứu qui mô, dài hơi, và theo dạng Khoa học Lớn (Big Science). Dĩ nhiên, những vấn đề đó không chỉ có ở Việt Nam, mà ở hầu hết các nước đang phát triển. Một trong những khó khăn trong việc công bố quốc tế, nhất là công bố trên các tập san có tác động cao, là khả năng truyền đạt thông tin của giới khoa học Việt Nam còn nhiều hạn chế.

Qua lần tái bản thứ ba cuốn sách này, tôi mong muốn đóng góp vào việc nâng cao năng lực khoa học cho đồng nghiệp nước nhà. Do đó, nhiều chương trong cuốn sách đã được biên soạn lại, bổ sung, cập nhật. Phần tài liệu tham khảo cũng đã đầy đủ hơn. Phần hướng dẫn đệ trình bài báo và bình duyệt cũng được bổ sung với những thông tin mới.

Nhân dịp này, tôi muốn gửi lời cảm ơn đến các học viên trong các lớp học về viết và công bố bài báo khoa học trong 2 năm qua, những người đã có rất nhiều đóng góp làm cho nội dung cuốn sách phong phú hơn và đã chỉ ra những nguồn tài liệu tham khảo quý báu. Dĩ nhiên, tôi không thể nào và cũng không dám nói là cuốn sách hoàn hảo, vì mỗi lần tái bản là mỗi lần chỉnh sửa cho tốt hơn. Tôi hi vọng rằng bạn đọc sẽ tìm được nguồn cảm hứng cũng như những hướng dẫn có ích trong cuốn sách này.

5/5/2016

TÁC GIẢ